

بسمه تعالی

تب دنگی برای مطالعه عمومی

تب دنگی

✓ عامل تب دنگی، ویروسی از خانواده فلاوی ویروسها است که توسط پشه های " آئدس اجیپتی" و " آئدس البوپیکتوس" منتقل می شود. این پشه ها در آب های راکد و مکان های مرطوب رشد می کنند.

✓ اولین مورد ابتلا به تب دنگی در ایران در سال ۱۳۹۸ در استان هرمزگان به ثبت رسید. ورود این پشه به ایران به دلیل افزایش گرمایش جهانی و تغییرات آب و هوایی و همچنین افزایش سفرهای بین المللی است.

✓ موارد ابتلا به تب دنگی در سال های بعد و اخیر به طور پراکنده در استان های هرمزگان، بوشهر، خوزستان، سیستان و بلوچستان و فارس گزارش شده است.

✓ عوامل افزایش خطر ورود تب دنگی به ایران

گرم شدن هوا: پشه " آئدس اجیپتی" در آب و هوای گرم و مرطوب به خوبی رشد و تکثیر می کند.

✓ بارندگی های فصلی: بارندگی های فصلی می توانند مکان های مناسبی برای تکثیر این پشه ایجاد کنند.

- ✓ افزایش سفرهای بین‌المللی: سفر به کشورهای آلوده به تب دنگی می‌تواند خطر ابتلا به این بیماری را افزایش دهد.
- ✓ وجود حشره‌کش‌ها: استفاده نادرست از حشره‌کش‌ها می‌تواند باعث مقاومت پشه "آئدس اجیپتی" به این سموم شود.

✓ علائم تب دنگی

- ✓ تب دنگی در نوع خفیف و شدید می‌تواند بروز کند .
- ✓ علائم تب دنگی می‌تواند شامل:
- ✓ تب بالا (تا ۴۰ درجه سانتیگراد)
- ✓ سردرد شدید
- ✓ درد عضلانی و مفصلی
- ✓ حالت تهوع و استفراغ
- ✓ بثورات پوستی
- ✓ در موارد ابتلا به تب دنگی شدید خونریزی دهنده و شوک شدید می‌تواند منجر به خونریزی شدید، نارسایی ارگان‌ها، شوک و مرگ شود.

✓ درمان تب دنگی

- ✓ توصیه اکید می‌کنیم که درمان تب دنگی حتماً باید تحت نظر پزشک و در مرکز درمانی انجام می‌شود.
- ✓ استراحت کافی، نوشیدن مایعات فراوان و داروهای مسکن همچون استامینوفن طبق تجویز پزشک در تب دنگی سرپایی
- ✓ در تب دنگی شدید و خونریزی دهنده حتماً بیمار طبق طبق دستوراعمل‌های بیماری در مراکز درمانی انجام می‌گردد .
- ✓ توجه به این نکته هم لازم است که مصرف بیش از حد استامینوفن پرهیز گردد چرا که ممکن است منجر به عوارض ناگواری در بیمار گردد.
- ✓ در این بیماری مخصوصاً نوع شدید از مصرف آسپرین و بروفن پرهیز گردد.

✓ در موارد تب دنگی شدید و با تب شدید خونریزی دهنده ، ممکن است نیاز به بستری شدن در بیمارستان و تزریق مایعات وریدی و سایر داروها طبق تجویز پزشک معالج با پایش علائم حیاتی و وضعیت تعادل مایع و الکترولیت های بدن بیمار ضروری می باشد.

✓ پیش آگهی

اکثر افراد مبتلا به تب دنگی در عرض یک تا دو هفته بهبود می یابند.

✓ با این حال، برخی از افراد ممکن است به عوارض جدی مانند خونریزی شدید، نارسایی ارگان ها یا شوک مبتلا شوند.

✓ نقش ایران در پیشگیری و کنترل تب دنگی

با توجه به گرم شدن تدریجی کره زمین و افزایش سفرهای بین المللی، خطر شیوع تب دنگی به ایران نیز افزایش یافته است.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اقداماتی را برای پیشگیری و کنترل تب دنگی در ایران انجام داده است، از جمله:

✓ افزایش آگاهی عمومی در مورد بیماری

✓ تقویت سیستم مراقبت از بیماری

✓ کنترل پشه ها

✓ ارائه درمان به افراد مبتلا

✓ پیشگیری از تب دنگی:

✓ بهترین راه پیشگیری از بیماری دنگی، جلوگیری از گزش توسط پشه های آلوده است. به ویژه اگر در منطقه گرمسیری زندگی می کنید یا به آنجا سفر کرده اید، این موضوع اهمیت بیشتری دارد

✓ در نتیجه سازمان بهداشت جهانی تاکید می کند که برای مناطق پر خطر، واکسن به تنهایی ابزاری موثر محسوب نمی شود. پیشگیری از گزش پشه ها و کنترل جمعیت آن ها هنوز هم روش اصلی جلوگیری از شیوع تب دنگی است. بنابراین برای محافظت از خود کارهای زیر را انجام دهید:

- ✓ حتما از تهویه مطبوع استفاده کنید.
- ✓ حتی در داخل منزل هم از مواد دافع پشه استفاده کنید. آن را با حداقل ۱۰ درصد غلظت به کار ببرید.
- ✓ هنگام بیرون بودن از پیراهن‌های آستین بلند و شلوارهای بلند که در جوراب‌ها فرو رفته‌اند، استفاده کنید.
- ✓ اطمینان حاصل کنید که پنجره و درب ایمن و بدون سوراخ هستند. اگر تهویه هوای مناسبی وجود ندارد، حتما از پشه بند استفاده کنید
- ✓ برای کاهش جمعیت پشه‌ها، باید مکان‌هایی که در آن پشه‌ها تولید مثل می‌کنند را از بین ببرید. این‌ها شامل لاستیک‌های قدیمی، قوطی یا گلدان‌هایی هستند که باران را جمع می‌کنند. آب حمام پرندگان و ظروف آب حیوانات خانگی را به طور منظم عوض کنید.
- ✓ پرده‌های درب و پنجره را طوری قرار دهید که از ورود پشه‌ها به داخل جلوگیری کنند.
- ✓ صابون‌ها و عطرها بسیار معطر ممکن است پشه‌ها را به خود جلب کند، پس از رایحه‌ها خیلی استفاده نکنید.
- ✓ سعی کنید در وقت سحر، غروب و اوایل شب، بیرون و در فضای باز نباشید
- ✓ پیشگیری از گزش پشه‌ها و کنترل جمعیت آن‌ها هنوز هم روش اصلی جلوگیری از شیوع تب دنگی است.
- ✓ آب راکد یکی از مهم‌تری بخش‌هایی است که به تولید مثل بیشتر پشه‌ها کمک می‌کند.
- ✓ از لباس‌های آستین‌بلند و شلوار بلند استفاده کنید، از پشه بند استفاده کنید و از دافع حشرات استفاده کنید.
- ✓ محیط خانه خود را تمیز نگه دارید: آب‌های راکد را از بین ببرید، ظروف را به طور مرتب بشویید و سطوح زباله را درپوش دار نگه دارید.
- ✓ از سفر به مناطق آلوده خودداری کنید: اگر به منطقه‌ای که تب دنگی شایع است سفر می‌کنید، حتما اقدامات پیشگیرانه را انجام دهید.

واکسیناسیون تب دنگی:

اما در حال حاضر واکسن تب دنگی برای جلوگیری از ابتلای مردم وجود ندارد.

منابع

- ✓ وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، مرکز مدیریت بیماریهای واگیر، اداره مبارزه با بیماریهای قابل انتقال بین انسان و حیوان، دستورالعمل کشوری، کنترل بیماری دنگ، ۱۴۰۰
- ✓ راهنمای تشخیص و درمان تب دنگی، معاونت درمان، خرداد ویرایش اول، ۱۴۰۳
- ✓ تهیه کننده: دکتر فاطمه پاشایی ثابت عضو هیئت علمی (استادیار) گروه بهداشت جامعه
- ✓ دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهیه شده از دستورالعمل های وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و CDC, WHO